

Editorial

Vláda schválila odkup skládky v Pozdřátkách

Vláda schválila odkup skládky nebezpečných odpadů v Pozdřátkách na Třebíčsku za 23 milionů korun. Ze skládky uniká voda s kyselinou sírovou. Podle odhadu ministerstva průmyslu a obchodu budou náklady na okamžitá havarijní opatření činit 17 milionů korun. Skládku chce stát odkoupit prostřednictvím podniku Diamo.

S úlevou rozhodnutí vlády přivítal starosta obce Slavičky Jiří Váhal, jejíž jsou Pozdřátky místní částí. "Se znovuotevřením skládky a jejím rozšiřováním nesouhlasilo zastupitelstvo, nebyla v územním plánu a vyslovilo se proti ní na 2500 lidí v petici, kterou zorganizovalo sdružení Pozdřátky bez jedů, i když obec má jen 200 obyvatel," řekl Váhal.

Vzdát boj proti skládce podle něj nešlo, nadále by z ní vytékaly jedy. Firma podle něj havarijní skládku koupila spekulativně, odpady likvidovat nechtěla, chtěla na obchodu vydělat. Obdobné rozhodnutí učinila vláda Miloše Zemana v roce 2002, ale správce konkurzní podstaty tehdy skládku prodal. "Ztratili jsme šest let," konstatoval starosta.

Přesné náklady sanace budou stanoveny až po vypracování analýzy rizika, studie proveditelnosti a projektu. Podle ministra životního prostředí Martina Bursíka by měla firma Diamo studie dodat do konce července. Do konce září by pak měla podat žádost ministerstvu životního prostředí o peníze z operačního programu Životní prostředí.

Devět desetin by měl podle Bursíka zaplatit Státní fond životního prostředí z evropských peněz, desetinu ministerstvo průmyslu a obchodu. Celková částka by mohla dosáhnout až několika stovek milionů korun. "Je předčasné a není v zájmu státu spekulovat o nákladech bez přesné znalosti rozsahu zamoření jedy," sdělil

Bursík. Bursík dříve řekl, že odkup skládky bude znamenat zásadní krok k definitivnímu vyřešení dlouholeté bolesti Vysočiny. O řešení problému se snažily již předchozí vlády, ale pak se snaha podle ministra Bursíka vždy někam vytratila.

Jednání s italsko-lucemburskou firmou Logika o kupní ceně nebyla snadná a trvala řadu měsíců. Nakonec se expertům podařilo srazit cenu na méně než polovinu původní nabídky. Při jednání o ceně ministerstvo podle Bursíka velmi tvrdě hájilo, že stát nesmí zaplatit víc, než kolik vlastník do zabezpečení skládky prokazatelně vložil.

Skládka u Pozdřátek byla zprovozněna v roce 1994. Uloženo na ni bylo kolem 30 000 tun odpadů a v roce 1996 zhruba 10 000 tun zelené skalice. Pravděpodobně kvůli narušené fólii či netěsnosti hráze začala ze skládky do potoka unikat dešťová voda znečištěná kyselinou sírovou a těžkými kovy. Od roku 1997 je proto skládka mimo provoz. O dva roky později byl na vlastníka skládky, jímž v té době byla trebíčská společnost DEP POZ, vyhlášen konkurz. Vláda rozhodla v roce 2002 o uvolnění zhruba 80 milionů korun na sanaci skládky, konkurzní správce ji však prodal zahraniční společnosti ICKM Real Estate. Vlastníci se postupně několikrát změnili. Předloni ministerstvo životního prostředí souhlasilo pouze se sanací skládky bez jejího dalšího rozšíření a provozu. Skládka v Pozdřátkách je na prvním místě seznamu kontaminovaných míst kraje Vysočina. Jako první byla v roce 2008 kvůli ohrožení zdrojů pitné vody zlikvidována stará skládka v lomu u Nového Rychnova. Likvidace 2120 tun nebezpečných odpadů stála 41 milionů korun, z 85 procent sanaci financovala EU, zbytek kraj.

Nižší sazba DPH na technologie a alternativní zdroje?

Vicepremiér a šef zelených Martin Bursík prosazuje v balíčku opatření proti hospodářské krizi přeražení energeticky úsporných technologií, obnovitelných zdrojů a výrobků z recyklovaných materiálů do nižší sazby daně z přidané hodnoty. Informoval o tom, že o návrhu diskutuje s ministerstvem financí. Mezi další opatření navrhovaná Stranou zelených patří například záměr stáhnout investice elektrárenské Skupiny ČEZ ze zahraničí do Česka mimo jiné na výstavbu takzvaných inteligentních sítí, měřidel a náhradu nynějších zdrojů za účinnější. "ČEZ dlouhodobě chce být tygrem střední Evropy, to je hezké, ale my jsme v situaci, kdy potřebujeme investovat doma, potřebujeme vytvářet pracovní příležitosti v ČR, každá ekonomika se takhle chová," uvedl Bursík. Vláda by měla podle Bursíka vést s polostátní firmou dialog prostřednictvím dozorčí rady, aby přišla s projekty v Česku. "Inteligentní síť, investice do přenosových sítí, jsou na to i dotace z evropských programů, inteligentní měření znamená, že si zákazník může optimalizovat účet, protože může na dálku spouštět spotřebiče," uvedl.

Krátce

Projekt Čistá dvojka

Praha 2 představila projekt Čistá dvojka. Obyvatelé druhé městské části by měli díky projektu získat více informací o plánovaných úklidech nebo o přistavených velkoobjemových kontejnerech. Radnice také zřídí na úřadě terminál, kam budou lidé moci hlásit nepořádek na veřejných prostranstvích a následně kontrolovat, zda byl odklizen. Lidé budou také moci ve speciálním programu přes internet nebo přímo na úřadě na náměstí Míru označit místa s nepořádkem. Šipka pak bude na znečištěné místo ukazovat, dokud nebude uklizeno. Projekt by měl být spuštěn v půli roku.

Druhá etapa rekultivace skládky

Brno připravuje druhou etapu rekultivace stodesetihektarové černovické skládky. Do roku 2013 by se mělo 19 hektarů ze smetiště, kam se v minulosti po desetiletí vozil veškerý odpad z Brna, proměnit v park. Náklady město odhaduje na 187 milionů korun. Až 168 milionů korun chce město získat jako dotaci z operačního programu Životní prostředí.

Rozšíří se skládka v Příbyšicích

Benešovská radnice připravuje rozšíření skládky komunálního odpadu v Příbyšicích. Bude to stát 28,5 milionu korun. Kromě toho město plánuje koupit zařízení za 5,5 milionu korun, které by ze skládky odvedlo vznikající plyny. Příbyšická skládka se rychle plní a město se snaží prodloužit její životnost. Plánuje proto uložený materiál částečně odtěžit a plochu pro ukládání odpadu rozšířit.

144 kontejnerů na tříděný odpad

V osmdesátitisícovém Havířově na Karvinsku přibude do konce ledna 144 nových kontejnerů na starý papír, sklo a plastové lahve. Nové kontejnery částečně nahradí staré v centru města a doplní také sběrná stanoviště na sídlišti Šumbark. Obyvatelé budou mít ke třídění odpadů k dispozici na 800 nádob. Loni lidé ve městě vytřídili přes 1200 tun odpadu.

AVE CZ posílilo

Jaroslav Nálevka nastoupil do společnosti AVE CZ odpadové hospodářství na pozici ředitele marketingu a PR. V minulosti působil ve společnostech ConocoPhillips jako marketing communication manager pro CEE nebo ve firmě Slovnaft ČR.

Odpady

Za sklad odpadu 4,5 roku vězení

Podnikatel Václav Etlík stráví 4,5 roku ve vězení za vytvoření nelegálního chemického skladu v Libčanech na Hradecku. Rozhodl o tom 20. ledna pražský vrchní soud. V odvolacím jednání tak zmínil verdikt prvoinstančního soudu, který muže loni poslal za mříže na osm let. Vrchní soud Etlíkovi také potvrdil desetiletý zákaz podnikání s odpady i povinnost zaplatit celkem 35 milionů korun královéhradeckému kraji, Hradci Králové a obci Libčany.

Devětačtyřicetiletý Etlík k soudu bez omluvy nedorazil a ani jeho advokát nedokázal vysvětlit, kde podnikatel je. Za úmyslné obecné ohrožení Etlíkovi hrozil až patnáctiletý trest, odvolací senát však jeho čin překvalifikoval na

obecné ohrožení z nedbalosti. Podnikatel se podle soudu dopustil také trestného činu nakládání s nebezpečnými odpady. Rozsudek je pravomocný, možné je teď pouze dovolání k Nejvyššímu soudu.

"Obžalovaný výrazně a vážně porušil předpisy. Nešlo však o úmysl, ale o takzvanou vědomou nedbalost - věděl, že mohou nastat škodlivé následky, ale bez přiměřených důvodů spolehl na to, že nenastanou," odůvodnil rozsudek člen senátu Zdeněk Sovák. Upozornil, že za své krajně neodpovědné počínání dostal Etlík trest téměř na samé horní hranici trestní sazby, která u nedbalostního obecného ohrožení činí pět let. Trest si odpyká v mírnější věznicí s dozorem. Soud totiž přihlédl k dosavadní podnikatelově bezúhonnosti.

Libčanský sklad, kde Etlík podle zalců vyvolal protiprávním hromaděním nebezpečných odpadů v podstatě ekologickou havárii, objevili policisté v dubnu 2006. V několika budovách v areálu bývalé továrny Vertex našli v neoznačených sudech stovky tun toxických látek - hořlaviny, výbušniny a chemikálie s vysokým obsahem těžkých kovů. Podnikatel látky nepředával

k další likvidaci, přestože mu za to jeho zákazníci platili. V objektu se nacházely například ropné produkty, žíraviny, vyřazené autobaterie nebo použité injekční stříkačky a zakrvácené gázy. Podle zalců mezi látkami probíhaly nekontrolovatelné reakce a hrozilo riziko požáru, při němž by do ovzduší unikly mimo jiné i karcinogenní látky. Sklad tak bezprostředně ohrozil životy a zdraví lidí v Libčanech, kde žije zhruba sedm stovek obyvatel. Královéhradecký hejtman kvůli

na hromaděném odpadu vyhlásil stav nebezpečí, který trval přes týden. Asanační práce pak na místě pokračovaly téměř celý rok.

Podnikatel se hájil tím, že si žádných rizik nebyl vědom, a dokládal to tím, že chtěl na pozemku se

skladem vybudovat dům pro sebe a svou rodinu. Navíc tvrdil, že celou situaci s odpady měl pod kontrolou. Prvoinstanční soud v Hradci Králové původně Etlíkovi, který strávil téměř dva roky ve vazbě, uložil 6,5 roku vězení. Vrchní soud však loni v březnu rozsudek zrušil a vrátil případ k doplnění dokazování. Soud poté muže nepravomocně potrestal osmi roky vězení. Navíc v rozsudku dodal, že na vznik skladu měl vliv i postup orgánů státní správy - kdyby lépe spolupracovaly a přihlédly k četným stížnostem obyvatel Libčan, bylo prý možné sklad odhalit mnohem dřív. Tomuto závěru dal za pravdu i odvolací senát.

Starosta Libčan Jiří Polák řekl, že trest uložený vrchním soudem považuje za mírný. "Za tu obrovskou škodu, kterou způsobil, by mu určitě víc slušelo těch osm let, které mu uložil hradecký soud," prohlásil. Doplnil, že v areálu skladu zůstaly věci, jež nemají charakter zvlášť nebezpečného odpadu - například elektrošrot. Podle něj by bylo ideální, kdyby celý areál získal do vlastnictví stát, který by mohl budovy vzhledem k jejich zasažení chemikáliemi zdemolovat.

obyvatele a rok. "Podle předběžných údajů od zbývajících tří kolektivních systémů, které loni nasbíraly přibližně 0,9 kilogramu elektroodpadu na osobu, je patrné, že ČR požadovaný limit dosáhla," uvedla Bubeníková.

Dodala, že MŽP bude mít oficiální data o loňském sběru vysloužilých elektrospotřebičů v březnu. "Můžeme říci, že to (zveřejněné údaje) jsou předběžná data, která již kolektivní systémy mají za rok 2008. Dá se předpokládat, že to jsou sice neoficiální, ale přesná data," uvedla Bubeníková, podle které se oficiální

(Pokračování na stránce 3)

Konference ODPADY 2009

Plzeň, 4. a 5. února 2009

Radnice města Plzně – sněmovní sál, 4. patro

I. den – 4. února 2009

- Změny legislativy odpadového hospodářství z pohledu Parlamentu ČR – Mgr. Vladimír Dlouhý, poslanec PČR, Jan Látka, poslanec PČR
- Novinky v legislativě zákona o odpadech – Ing. Ruth Bizková, náměstkyně ministra životního prostředí MŽP ČR, Mgr. Daniel Vondrouš, vedoucí poradců MŽP ČR
- Energetické využití odpadů – běžný způsob nakládání s odpady – Prof. Ing. Dagmar Juchelková, Ph.D. – VŠB Ostrava
- Finanční podpora projektů v oblasti odpadového hospodářství – Ing. Petr Stejskal, Státní fond životního prostředí ČR
- Odpadové hospodářství z pohledu Plzeňského kraje – Ing. Petr Smutný, člen Rady Krajského úřadu Plzeňského kraje
- Projekty v oblasti problematiky nakládání s komunálním odpadem v městě Plzni – Ing. Petr Baloun, Plzeňská teplárenská, a.s.
- Strategie rozvoje nakládání s odpady v obcích a městech – Bc. Marek Šykora, Svaz měst a obcí ČR
- Sběr a zpracování biologicky rozložitelných odpadů – Ing. Jiří Jalovecký, Ph.D., CMC Náměšť, a.s.
- Služby pro nakládání s odpady – RNDr. Martina Vrbová – EKO-KOM, a.s.

II. den – 5. února 2009

- Zahraniční exkurze – integrovaný systém nakládání s odpadem v Rakousku: Kompostanlage Gallneukirchen Huemer, MBA Linz AG, spalovna Wels

Na exkurzi se lze přihlásit samostatně bez účasti na konferenci, účastnický poplatek činí 300 Kč.

Na konferenci je vstup zdarma (doporučujeme se však přihlásit předem).

Kontakty:

www.vtszc.wz.cz, www.pltep.cz/skladka

Praha zakazuje solit

Magistrát, strážníci ani městské části si nejsou jisti tím, kdo by měl kontrolovat, zda Pražané nesolí chodníky. Sypat chodníky solí zakazuje v metropoli magistrátní vyhláška, lidé podle ní nesmí používat ani škváru a popel. Podle ankety ČTK dodržování vyhlášky cíleně kontroluje zřejmě pouze Praha 6 pomocí vlastních inspektorů. Magistrát zakazuje ošetřovat chodníky chloridem sodným (kuchyňskou solí), chloridem vápenatým, dále směsí těchto solí, škvárou a popelem. Naopak k údržbě doporučuje takové materiály, jako je písek nebo štěrk, jejich zrna ale nesmí být větší než čtyři milimetry. Porušení vyhlášky je přestupkem, za který hrozí pokuta.

Třídění bioodpadu se rozšíří

Třídění biologického odpadu, které loni v dubnu zkušebně zavedli v České Lípě, se osvědčilo. Zájem lidí je velký, proto se ještě letos systém rozšíří do dalších částí města. K současným 250 kontejnerům na tento odpad přibude na jaře dalších 250. Celkem bylo při zkušebním provozu svezeno téměř 150 tun biologického odpadu.

ČR splnila závazek EU ohledně sběru elektrošrotu

Česká republika podle předběžných údajů splnila svůj závazek daný Evropské unií, že do konce loňského roku vybere minimálně čtyři kilogramy vysloužilých domácích elektrospotřebičů na obyvatele a rok. Novináře o tom informovala ředitelka odboru odpadů ministerstva životního prostředí Zdeňka Bubeníková. Pokud by Česko podmínku nespĺnilo, hrozily by mu ze strany EU sankce.

Trojice kolektivních systémů na sběr elektroodpadu Elektrowin, Asekol a Ekolamp loni dohromady odebrala 35 000 tun elektroodpadu, což odpovídá 3,4 kilogramu elektrošrotu na

(Pokračování ze stránky 2)

statistiky budou lišit jen minimálně. Alexandr Hanousek ze společnosti Ekolamp uvedl, že trojice kolektivních systémů Asekol, Ekolamp a Elektrowin loni meziročně zvýšila zpětný odběr elektrozařízení o 40 procent. Podle Romana Trvrzníka z firmy Elektrowin se množství odebraného elektrošrotu podařilo zvýšit zejména díky výraznému rozšíření sběrné sítě a aktivitám na podporu zpětného odběru, které jsou zaměřené především na místní samosprávu, školy a domácnosti. "Společně provozujeme 6911 unikátních sběrných míst a včetně 4143 mobilně svážených obcí svými systémy zpětného odběru pokrýváme 85 procent populace," prohlásil Trvrzník.

Výrobci a dovozci mají od srpna 2005 povinnost zajistit zpětný odběr, zpracování a odstranění starých elektrospotřebičů. Náklady má pokrýt recyklační poplatek, který je uveden odděleně od ceny zakoupeného výrobku a slouží na likvidaci zboží vyrobeného do předloňského 13. srpna. Navíc musejí výrobci a dovozci do ceny nových spotřebičů vyrobených po tomto datu zahrnout i náklady na jejich budoucí likvidaci. Dosavadní výsledky

sběru elektroodpadu podle zástupců kolektivních systémů obstojí i ve srovnání se zeměmi, které mají podobnou rozlohu a počet obyvatel jako ČR. Například v Belgii systém zpětného odběru elektroodpadu funguje již od roku 2001. "V prvních čtyřech letech byla dynamika jejich meziročního růstu srovnatelná s námi a pohybovala se kolem 40 procent. S ohledem na větší kupní sílu a s tím související větší množství pořizovaných elektrozařízení tam byla hranice čtyř kilogramů dosažena o rok dříve než v Česku," uvedl Jan Vrba ze společnosti Asekol. Naopak v Maďarsku, jehož systém funguje od začátku roku 2005, jsou výsledky sběru elektrošrotu o něco nižší než v ČR. Množství vybraného elektrošrotu by se v Česku mělo zvyšovat i v následujících letech. Dosud mohou zákazníci v prodejnách zdarma odevzdat vysloužilý elektrovýrobek pouze při nákupu nového, nyní by tato podmínka měla padnout. Podle připravené novely zákona o odpadech by totiž prodejny větší než 200 metrů čtverečních měly mít povinnost odebrat starý přístroj do pěti kilogramů váhy i bez nákupu nového. Kolektivní systémy zároveň budou rozšiřovat síť sběrných míst a investovat do propagace sběru vysloužilých elektrospotřebičů.

ného elektrošrotu by se v Česku mělo zvyšovat i v následujících letech. Dosud mohou zákazníci v prodejnách zdarma odevzdat vysloužilý elektrovýrobek pouze při nákupu nového, nyní by tato podmínka měla padnout. Podle připravené novely zákona o odpadech by totiž prodejny větší než 200 metrů čtverečních měly mít povinnost odebrat starý přístroj do pěti kilogramů váhy i bez nákupu nového. Kolektivní systémy zároveň budou rozšiřovat síť sběrných míst a investovat do propagace sběru vysloužilých elektrospotřebičů.

Ekologie

Rozdíl mezi cenou běžných a bio potravin se zvětšil

Rozdíl mezi cenou biopotravin a tradičně vyráběných potravin se od loňského května do října zvětšil o 15 procent. Vyplyvá z výsledků průzkumu, který provedla v pražských prodejnách organizace Pro-Bio-Liga. Zatímco v květnu 2008 byly biopotraviny o 95 procent dražší než běžné, v říjnu činil rozdíl mezi jejich cenami 110 procent. Zájem o biopotraviny v Česku již několik let roste, stejně tak přibývá jejich výrobců. Nabídka zboží se podle průzkumu příliš nezměnila.

Nejširší sortiment potravin podle něj nabídla specializovaná prodejna Biotop, kde mohli zákazníci zakoupit 98 ze 100 dle ČSÚ nejčastěji nakupovaných potravin. Z obchodních řetězců měla nejširší nabídku biopotravin Hypernova se 45 ze 100 položek, Tesco se 44 položkami a Interspaar se 42 položkami. Nejsnadněji dostupnými biopotravinami jsou podle průzkumu jogurty, třtinový cukr, rýže, kečup či hladká mouka. Nejvyšší cenové navýšení bylo zaznamenáno u kuřete, cena jeho bio varianty byla proti klasické více než pětinašobná, výrazně dražší byla též zelenina, a to o více než 300 procent. Velký cenový rozdíl u zeleniny je pravděpodobně dán vysokou poptávkou po zelenině "bez chemie", vysvětlila Lenka Sehnalová z Pro-Bio-ligy.

Podle výsledku šetření, jehož výsledky zveřejnilo ministerstvo zemědělství Češi nejvíce kupují mléčné biovýrobky, pečivo, ovoce a právě zeleninu. Ne vždy ale musí být biopotraviny dražší, ukázal průzkum. Ekologicky produkovaná rýže, kakao, káva či mleté maso bylo v několika případech levnější než stejný, konvenčně vyráběný produkt. Průzkum potvrdil tvrzení odborníků, že nadpoloviční většina biopotravin na českém trhu je stále zahraniční výroby. Nejvíce českých výrobků v biokvalitě nabídly řetězce Billa a Kaufland, a to 50 procent; naopak řetězec DM drogerie prodával pouze zahraniční biopotraviny.

"Nejsme spokojeni s tím, že více než polovina biopotravin na našem trhu je z dovozu, je proto potřebné soustředit se na propagaci českých biovýrobků především pak na podporu regionálních výrobců," uvedl ministr zemědělství Petr Gandalovič. Podle údajů MZe biopotraviny v současné době kupuje 39 procent spotřebitelů, z toho 14 procent pravidelně, tedy alespoň jednou týdně.

Zveme vás na seminář

VYHLÁŠKA O ZJIŠŤOVÁNÍ A NÁPRAVĚ EKOLOGICKÉ ÚJMY NA PŮDĚ

10. února 2009, hotel Populus, Praha

Vyhláška o zjišťování a nápravě ekologické újmy na půdě je navazující právní předpis, který stanovuje metody a způsob zpracování analýzy rizik, způsob hodnocení vhodnosti a proveditelnosti nápravných opatření, stanovování cílů nápravných opatření a způsobů prokazování jejich dosažení, včetně způsobu postsanačního monitoringu a způsobu srovnání alternativních postupů omezování nebo eliminace rizik pro lidské zdraví. Seminář je určen pracovníkům odborných firem, veřejné správy a dalším. Odbornými garanty jsou ředitel legislativního odboru Mgr. Libor Dvořák a ředitelka odboru ekologických škod RNDr. Pavla Kačabová.

Informace a přihlášky: pecinova@ekomonitor.cz

Kvalita a bezpečnost biopotravin

Bioinstitut ve spolupráci s Pro-Bio Ligou vydává novou příručku ekologického zemědělství – Kvalita a bezpečnost biopotravin. Je překladem originálu, který vydal FiBL, Výzkumný ústav ekologického zemědělství ve Švýcarsku. Přináší zájemcům o ekologické zemědělství aktuální výsledky výzkumů v oblasti kvality biopotravin a jejich zdravotní nezávadnosti zejména v porovnání s potravinami z konvenční produkce. Publikaci je možné objednat na info@biopotrebitel.cz.

Německá Cena za udržitelnost

Německý maloobchodní řetězec Tegut získal Cenu za udržitelnost 2008, konkrétně za „důsledné a široce uplatňované principy udržitelnosti v celém podnikatelském řetězci od produkce až po konečné zákazníky“. Jeho partnery jsou zemědělci u řeky Rýna v Hesensku, Durynsku a Horních Frankách. Společnost přispívá nákupem masa a dalších zemědělských produktů k zajištění rodinných farem a napomáhá tím k udržitelnému obhospodařování krajiny v biosférické rezervaci Rýna. V řadě z 305 prodejen dosahuje počet biopotravin 3000 a mnoho z nich pochází od respektovaných svazů jako Demeter, Bioland nebo Naturland. Vlastní pekárna pečie výlučně z biomouky, minerální vody čerpá firma z vlastních pramenů a i vlastní masna vyrábí biopotraviny.

Odpuštění poplatku veteránům

Jeseničtí radní chtějí válečným veteránům a lidem, kteří byli vězněni v koncentračních táborech, odpustit poplatek za komunální odpad. Pro musí ještě být zastupitelstvo.

Satelit zkoumá skleníkové plyny

Japonská vesmírná agentura (JAXA) vypustila první satelit na světě, který má sledovat stav skleníkových plynů v atmosféře. Informovala o tom agentura AP.

Program MŽP na podporu obnovitelných zdrojů

Ministr životního prostředí Martin Bursík vyhlásil dotační program na podporu obnovitelných zdrojů energie pro rok 2009. Podporu mohou získat lidé, kteří chtějí přestat vytápět svoji domácnost uhlím a přejít na ekologicky šetrnější způsob. Pro první čtvrtletí na program připadá až 40 milionů korun.

Zájemci mohou při splnění stanovených podmínek získat až polovinu uznatelných nákladů. "Program umožní lidem vytápět dům ekologicky a šetrně k ovzduší, a tím i svému zdraví a zároveň uspořit na účtech za energie," uvedl Bursík.

Dotační program podporuje náhradu kotlů na uhlí za nízkemisní zdroje na biomasu, nebo účinná tepelná čerpadla. Nově poskytuje dotace na zdroje na biomasu a tepelná čerpadla v novostavbách za předpokladu, že budova splňuje nároky na nízkenergetický standard a zároveň žadatel doloží, že není možné dům připojit na nynější rozvody zemního plynu nebo centrálního zásobování teplem. Dotace lze získat i na instalace solárně-termičkových kolektorů na přitápění a celoroční

ohřev teplé vody. Příjem žádostí do dotačního programu na podporu obnovitelných zdrojů energie pro letošní rok začíná dnešním dnem. Žádosti mohou být podávány na již ukončené akce, maximálně ale 18 měsíců po uvedení do trvalého provozu. Žádosti podle těchto pravidel je možné podávat do konce března, uvedlo ministerstvo. Na tento program naváže od dubna dotační program pro domácnosti, pro který bude letos k dispozici téměř deset miliard korun. Program bude zaměřený jak na obnovitelné zdroje, tak na energetické úspory při rekonstrukcích i v novostavbách, informoval Bursík. V rámci nového programu bude podporováno kvalitní zateplování rodinných domů, náhrada neekologického vytápění za nízkemisní kotle na biomasu a účinná tepelná čerpadla, instalace těchto zdrojů do nízkenergetických novostaveb a také nová výstavba v pasivním energetickém standardu. Připravuje se také program dotací pro nepochybné bytové domy s obdobnými parametry. Podrobnosti budou zveřejněny v březnu, dodalo ministerstvo.

to zdrojů do nízkenergetických novostaveb a také nová výstavba v pasivním energetickém standardu. Připravuje se také program dotací pro nepochybné bytové domy s obdobnými parametry. Podrobnosti budou zveřejněny v březnu, dodalo ministerstvo.

Vítězem Solární ligy za rok 2008 jsou Lešany

Vítězem souhrnné kategorie pátého ročníku Solární ligy ČR za rok 2008 se stala obec Lešany z Benešovska. Po pěti letech tak sesadila Rusavu ze Zlínska. Výsledky na tiskové konferenci zveřejnili zástupci Ligy ekologických alternativ (LEA), která soutěž měst a obcí ve využívání energie slunce pořádá. Druhé místo v hlavní části soutěže patřilo Rusavě, třetí pozici obsadila obec Bušanovice z Prachaticka. V kategorii do 50 000 obyvatel zvítězily jihomoravské Dubňany. V současnosti jsou podle organizátorů z hlediska výkonu a rozlohy solárního zdroje "fotovoltaickou jedničkou ligy". V kategorii sídel nad 50 000 obyvatel zvítězila Plzeň. Na druhé pozici se umístil Zlín. Ostrava, loňský vítěz kategorie, byla letos třetí. Obce přihlášené do Solární ligy dostávají body za každý metr čtvereční instalovaných slunečních kolektorů. Kvůli větší objektivitě se výsledek přepočítává na jednoho obyvatele a připočítává se k bodům dosaženým v předchozích letech.

Soutěž pořádá LEA od roku 2004. Posledního ročníku se zúčastnilo 590 obcí a měst, to je o 70 více než o rok dříve. Celkový výkon solárních elektráren přihlášených do soutěže činil téměř 10 megawattů. Plocha běžných slunečních kolektorů u těchto zdrojů byla loni 18 449 metrů čtverečních.

SÚRAO: Na jaderném účtu loni přibýly 2 mld. Kč

Na takzvaném jaderném účtu loni přibýly téměř dvě miliardy korun. Celkově tak na něm ke konci roku 2008 bylo téměř 12 miliard korun. ČTK to řekla mluvčí Správy úložišť radioaktivních odpadů (SÚRAO) Lucie Steinerová. Z účtu se hradí například příprava a vývoj hlubinného úložiště pro takzvané vysokoaktivní odpady a vyhořelé jaderné palivo. Do konce roku 2025 by se na něm mělo objevit až 60 miliard korun. Na účet přispívá hlavně energetická společnost ČEZ. Z každé kilowatthodiny vyrobené v Temelíně a Dukovanech odvede pět haléřů. Loni tak do něj přispěla částkou 1,3 miliardy korun. Další 411 milionů činily výnosy z investování a více než šest milionů korun přidali drobní původci radioaktivních odpadů. Se souhlasem ministerstva financí se z účtu uhradí i výdaje na ukládání nízké a středně aktivních odpadů. Ty pocházejí jak z jaderných elektráren, tak z průmyslu nebo zdravotnictví. Vládní koncepce nakládání s radioaktivními odpady a použitým jaderným palivem v Česku schválená před sedmi lety předpokládá, že celkové náklady na vybudování a provoz hlubinného úložiště dosáhnou 47 miliard korun v cenách roku 1999. Vlastní výstavba včetně výzkumu, vývoje a projektu tvoří polovinu této sumy.

V Krušných horách je indium

Údajně největší světové zásoby vzácného prvku india našli němečtí vědci v Krušných horách. Zásoby velmi vzácné, žádané a drahé suroviny objevili vědci z technické univerzity v saském Freibergu. India je v Krušných horách kolem tisícovky tun, což je více, než se dosud předpokládalo, řekl deníku Sächsische Zeitung geolog Thomas Seifert. Chemický prvek s atomovým číslem 49 se používá v elektronice při výrobě polovodičů, čipů, světelných diod, displejů a solárních článků. Chemickými vlastnostmi se podobá hliníku, vzhledem zinku.

Zájem o úsporné spotřebiče

Zdražování elektřiny a zodpovědnější přístup Čechů k ekologii podle obchodníků zvýšily poptávku po úsporných spotřebičích. Lidé, kteří chtějí ušetřit, by měli zboží vybírat nejen podle energetické třídy, ale i podle objemu. Pozornost si zaslouží i nákup stále rozšířenějších set-top boxů. Samostatné přístroje spotřebovávají více proudu, než když jsou zabudované v televizích.

Obrázková knížka o biozemědělství

Vysvětlit dětem výhody biozemědělství, kde se nepoužívají chemické postřiky a hospodářská zvířata žijí v přirozených podmínkách, chce nová obrázková knížka S Biáčkem na ekostatku aneb Jak se rodí bio. Určena je pro děti prvního stupně škol, ale i pro školky.

Solární elektrárna v Morkovicích

V Morkovicích-Slížanech na Kroměřížsku by ještě letos mohla do sítě dodávat proud nová fotovoltaická elektrárna. Chce ji postavit společnost ZTC Energy, která v závěru loňského roku uzavřela s vedením města smlouvu o pronájmu pozemků původně určených pro průmyslovou zónu. Podle zástupce společnosti Petra Mila by práce mohly začít během několika měsíců. Dosud stavbě brání rezervace kapacity elektrického vedení. Stavba zařízení o instalovaném výkonu zhruba 1 megawatt by měla začít po konci blokáce rozvodné sítě.

Větrné elektrárny po kolaudaci

Největší tuzemská fungující farma větrných elektráren Kryštofovy Hamry v Krušných horách na Chomutovsku může zahájit běžný provoz. Má totiž za sebou kolaudaci. V loňském zkušebním provozu vyrobila 94 000 megawatthodin elektrické energie, informoval Stanislav Buchta, jednatel německé společnosti Ecoenerg Windkraft, která farmu provozuje. Zařízení má 21 větrných elektráren s celkovým instalovaným výkonem 42 megawattů.